

Maurice Pellé (Douai 1863 – Toulon 1924)

Medailonek žáci¹

Maurice byl druhým synem Charlese Henriho Josepha Pellého, francouzského vojenského důstojníka v severofrancouzském Douai. Maurice měl to štěstí, že v rodině panovalo kromě přísné mravní a náboženské výchovy také prostředí podněcující rozvoj chlapcova intelektu a uměleckých vloh. Po vzoru svého otce započal Maurice svoji cestu za vojenskou kariérou na technické vyšší škole, tzv. Polytechnice v Paříži (1882). Svá studia dovršil zakončením Vysoké školy válečné (Ecole supérieure de guerre) v roce 1895 v hodnosti kapitána.

Počínaje rokem 1900 navázal Pellé úzkou spoluprací s plukovníkem Josephem Joffrem, který si ho vybral za ordonančního důstojníka a pověřil ho misí na Madagaskaru, kam spolu oba odcestovali (1902–1903). V hodnosti podplukovníka byl vyslán na diplomatickou misi do Berlína coby vojenský atašé, tj. vojenský zpravodaj (1909–1912). Dokázal proniknout do vlivných německých státnických kruhů a tím informovat francouzskou vládu i vojenské velení o aktualitách německé hospodářské a vojenské politiky. Díky jeho intervencím navýšila francouzská vláda, v reakci na německou zbrojní politiku, počet záloh do takové míry, že po vypuknutí 1. světové války odolala Francie mohutnému a bleskovému německému výpadu na západní frontě.

Po vypuknutí 1. světové války byl Pellé povolán na samý vrchol vojenské hierarchie velení – do generálního štábu. Zde dosáhl povýšení na brigádního generála a v roce 1918, pro své zásluhy na frontě, byl jmenován divizním generálem.

Asi nejdělitelnější a nejnepředvídatelnější úkol čekal Pellého na přelomu let 1918 a 1919. Francouzský premiér Clemenceau v součinnosti s maršálem Fochem ho pověřili vést francouzskou vojenskou misi v právě vzniklém Československu. Pellé „seděl na dvou židlích“ – musel balancovat mezi zájmy Dohody, resp. Francie, a právě vzniklého Československa, kde byl v případě války z pověření prezidenta Masaryka jmenován vrchním velitelem ozbrojených sil. Jako takový se vyznamenal ve válce o Slovensko (1919) a v konfliktu o Těšínsko (1920). Pellé si vysloužil přízeň široké čs. veřejnosti a prezident Masaryk ho vyznamenal Čs. válečným křížem (14. července 1919).

Když Pellé takto upevnil svoji pozici, mohl pokračovat v budování stálé čs. armády důstojníků se stálým počtem pravidelně obměňovaných branců. Tímto způsobem chtěl Pellé posílit spojení Francie a Československa, které by mělo moderní vojsko disponibilní v rámci aliančního systému i mimo své území. Významně se podílel na vzniku branného zákona a Vojenské akademie v Hranicích (obě roku 1920). V době hrozícího konfliktu mezi ČSR a Polskem o Těšínsko (jaro 1920, se neochvějně postavil za čs. vojáky, když riskoval neposlušnost svému veliteli Fochovi (Poláci byli totiž stejně tak jako Čechoslováci spojenci Dohody).

Sympatie k ČSR choval i z osobních důvodů – seznámil se totiž s Jarmilou Braunerovou, ozdobou pražských salonů, kterou si roku 1921 vzal za ženu. O rok později se jim narodila dcera Maryška. Když dostal rozkaz, aby složil svou funkci v ČSR a nastoupil na místo vysokého komisaře Francouzské republiky

¹ Zdroj obrázky: Viktor Stretti: Generál M. Pellé, archiv VHÚ.

v Cařihradu (1921), psal své budoucí ženě, že opouští Československo nerad. V den svého odjezdu z ČSR (1. ledna 1921) pronesl zdravici svým vojákům v češtině a označil Československo za svou druhou vlast. Při mírových jednáních s Tureckem vytrval až k podpisu mírové smlouvy ve švýcarském Lausanne.

Sloužil doslova až do roztrhání těla; zemřel na celkové vyčerpání organismu v nemocnici v Toulon (Francie) v březnu 1924. Ještě před tím ho v Praze stihl Masaryk vyznamenat Řádem Bílého lva I. třídy. V den jeho úmrtí mu pak francouzská vláda udělila nejvyšší řád Čestné legie – Velký kříž Čestné legie.

Maurice Pellé (Douai 1863 – Toulon 1924)

© Spolek ČŠBH. Licence CC BY-NC-ND <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci dotačního Programu na podporu činnosti nestátních neziskových organizací působících v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání v roce 2014.